

Qorti tal-Maġistrati (Malta)

RIK NRU 216/2019: STACY CHIRCOP (KI. 395171M) V. AUTOMATED REVENUE MANAGEMENT SERVICES LTD (C46054) F'ISIMHA PROPRJU U F'ISEM ENEMALTA PLC U L- KORPORAZZJONI TAS-SERVIZZI TAL-ILMA

(PROCEDURA TAL-OPPOSIZZJONI GHAL DIKJARAZZJONI MAHLUFA IPPREŻENTATA AI TERMINI TAL-ART. 466(1) TAL-KAP. 12 – IL-HTIEĠA ILLI MIN JEĊEPIXXI IL-PRESKRIZZJONIJIET QOSRA JAGHMEL MINN JEDDU D-DIKJARAZZJONI MAHLUFA TAHT L-ART. 2160(1) TAL-KAP. 16 TAL-LIĠIJET TA' MALTA - IL-FORMULA TAL-ĠURAMENT TAHT L-ART. 2160(1) HIJA WAHDA SAGRAMENTALI U KULL DEVJAZZJONI MINNHA TISTA TWASSAL SABIEX IĠĠIB FIX-XEJN IL-PRESKRIZZJONI QASIRA LI TKUN ĠIET INVOKATA - HELSIEN TAL-KONSUMATUR MILL-OBBLIGU TAL-HLAS TAL-METER JEW TAL-KONSUM TAHT IR-REGOLAMENTI FUQ IL-PROVVISTA TAL-ELETTRIKU U R-REGOLAMENTI DWAR IL-FORNITURA TAL-ILMA)

MAĠISTRAT: DR. VICTOR G. AXIAK

6 ta' Novembru 2023

IL-QORTI,

wara li rat ir-rikors ta' Stacy Chircop ("ir-rikorrent-") ippreżentat fit-8 ta' Ottubru 2019¹ li permezz tiegħu għamel is-segwenti talbiet:

Illi s-s-soċjeta` Automated Revenue Managment Services waslet biex innotifikat wara snin u dan saħansitra l-ittra uffiċjali li ħarget iktar minn sena ilu. Qabel dik id-data huwa qatt ma rċieva karta bl-affissjoni jew mingħajrha u dan għar-raġunijiet ovvi li huwa kien ilu li telaq mill-indirizz Block 7, Flat 5, Triq Enrico Mizzi, Ta' Xbiex, għal snin twal.

Il-post in kwistjoni kien requisitioned . Stacey Chircop għamel xi żmien ukoll il-ħabs u sab illi l-post kien gie derekwizzjonat u ħabta u sabta s-sid mingħajr sentenza kontra tiegħu, dahl u fil-post de quo ħadulu l-affarijiet u żgumbrawh lanqas jaf kif.

¹ Fol 1-2

Huwa konsegwentement għamel proċeduri quddiem il-qorti biex jipprova jissana l-pożizzjoni tiegħu liema proċeduri qed issir referenza għalihom u juru manifestament kemm l-istess Stacy Chircop kien barra mill-fond in kwistjoni.

Illi Stacey Chircop jafferma illi minn dakinhar li gie żgumbrat qatt m'għamel użu mid-dawl, mill-ilma u mill-meters relattivi għaliex materjalment u fattwalment daħlu s-sidien jew lil min taw il-fond.

Il-kawza tal-Qorti tal-Appell hemm gabra ta' fatti u x'gara u kemm ilu li Stacy Chircop tilef kull control tal-fond. **Qorti tal-Appell 11 ta' Lulju 2016 1 Rikors maħluf numru 360/2010 JA Stacy Chircop v. Maria Spiteri** minn fejn jirrisulta li Stacy Chircop tilef materjalment il-pussess tal-fond mill-2009.

Illi t-talba dedotta għalhekk hija **preskritta għat-termini tal-Artiklu 2156 (f)** u dan bid-dekors ta' ħames snin. Huwa jafferma li fl-atti jista' jinstab l-indirizz ta' min effettivament u materjalment daħal fil-post in kwistjoni u għalhekk uża jew ippermetta li jintuża s-servizz ta' dawl u ta' ilma.

Illi inoltre minhabba l-proċeduri li ARMS Limited jidhrilhom li għandhom jadoperaw, ma jaccettawx rapport fattwali ta' x'gara u ma garax, u minkejja kull sforz biex l-istess ARMS Ltd taccetta li kont għandu jinqaleb jew jithassar minn fuq isem, irid ikun hemm il-firma mhux biss ta' min hu registrat fuq imma wkoll ta' min jieħdu. F'dan il-kaz li jdur fuq is-sid li saħansitra hadet il-ligi b'idejja. L-avukat sottoskritt kiteb diversi drabi fuq il-gurnali u saħansitra mar jiltaqa' ma' rappreżentanti tal-ARMS halli dawn il-problemi mahuqa unilateralment jieqfu. U jekk imut inkwilin, prattikament trid tagħmel aperture tas-successjoni biex idur il-kont tad-dawl u l-ilma !

Illi huwa qatt ma ħa forniture ta' dawl jew ta' ilma marbut mal-fond in kwistjoni. **Għalhekk fic-cirkostanzi japplika wkoll il-principju li "nemo ad impossibilia tenetur"**.

Għaldaqstant l-esponenti jitlob bir-rispett illi din l-Onorabbli Qorti jogħġobha tħassar u tannulla l-ittra ufficċjali tal-25 ta' Settembru 2018 kontra l-istess Stacy Chircop.

wara li rat ir-risposta ta' Automated Revenue Management Services Limited f'isimha proprju kif ukoll għan-nom u in rappreżentanza tal-Enemalta plc u tal-Korporazzjoni għas-Servizzi tal-Ilma ("l-intimata" jew "il-kumpanija intimata") ppreżentata fil-5 ta' Novembru 2019² li permezz tagħha għar-raġunijiet imsemmija fl-istess risposta wiegħbet kif ġej:

1. Illi, s-Socjeta' Automated Revenue Management Services Limited pro et noe hija kreditrici tar-rikorrent fl-ammont kumplessiv ta' tlett elef, mija u disgha u disghin Ewro u erbghin centezmu, rappreżentanti konsum ta' ilma u/jew dawl, kera ta' meters tal-ilma u/jew spejjeż amministrattivi u/jew *connection u disconnection fees*, flimkien ma' imghax

² Fol 5-6

dovut skont il-ligi relatati mal-kont tas-servizzi utili indikat fl-imsemmija ittra ufficjali bin-numru 3300/2018, u ghalhekk l-ammont huwa dovut mir-rikorrent kif ser jigi ppruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawza;

2. Illi, l-kont bin-numru 101000005510 kien u ghadu intestat f'isem ir-rikorrent u ghalhekk ghadu responsabbli ghall-istess kont;

3. Illi, nonostante dak eccepit mir-rikorrent fir-rigward tal-eccezzjoni tal-preskrizzjoni, is-Socjeta' esponenti umilment tirrileva li din ghandha tigi michuda stante li l-kont bin-numru 101000005510 indikat fl-ittra ufficjali promotorja ghadu attiv u per konsegwenza ghandhom johorgu l-kontijiet;

4. Illi, minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-ammont reklamat fl-ittra promotorja hu dovut, jekk mhux *in toto*, tal-anqas *in parte*, kif ser jigi ppruvat waqt it-trattazzjoni ta' din il-kawza;

5. Illi, s-Socjeta' esponenti ghandha proceduri appoziti sabiex utent registrat jehles mir-responsabbilta' ta' kont.

6. Illi, r-rikorrent qatt ma pprezenta formula ta' trasferiment jew ta' tnehhija tas-servizzi in kwistjoni, skont il-proceduri tal-ARMS Ltd, u ghalhekk baqa' responsabbli ghall-imsemmi kont, inkluz kwalunkwe pendenzi akkont;

7. Illi, tenut kont tal-fatt li l-kontijiet kienu u ghadhom registrati f'isem ir-rikorrent, jinkombi fuqu sabiex jinforma lis-Socjeta' esponenti b'kull tibdil li hu relatat mal-uzu tal-kontijiet.

Ghaldaqstant b'rizerva ghal kull prova ohra kif ikun mehtieg li tingieb, bil-permess ta' din il-Qorti, s-Socjeta' esponenti titlob li din l-istess Qorti ti Chad it-talba tar-rikorrent bhala minghajr bazi fil-fatt u fid-dritt u tiddikjara l-ittra ufficjali numru 3300/2018 pprezentata *ai termini* tal-Art. 466 tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta, hija reza ezekuttiva kontra r-rikorrenti.

wara li semghet ix-xhieda mressqa mill-partijiet,

wara li rat id-dokumenti kollha proċesswali,

wara li semghet it-trattazzjoni finali maghmula bil-fomm

- għan-nom tar-rikorrent, mill-Avukat Dr. Joe Brincat,
- għan-nom tal-kumpanija intimata, mill-Avukat Dr. Noel Bezzina.

qed tagħti din is-

Sentenza

1. Jingħad mill-bidu illi għalkemm l-okkju tar-rikors promotur ma sarx skond il-prassi stabbilita³ din il-kawża nfetħet ai termini tal-Art. 466(2) tal-Kap. 12 sabiex ir-rikorrent Stacy Chircop jopponi t-talba tal-kumpanija intimata (f'isimha u f'isem ukoll Enemalta plc u l-Korporazzjoni għas-Servizzi tal-Ilma) magħmula kontriha permezz ta' ittra uffiċjali b'dikjarazzjoni maħlufa. L-intimata kienet ippreżentat l-ittra uffiċjali bin-numru 3300/2018 fil-25 ta' Settembru 2018 ai termini tal-Art. 446(1) tal-Kap. 12 sabiex tiġbor mingħand ir-rikorrent l-ammont ta' € 3,199.40 rappreżentanti konsum ta' ilma u elettriku, kiri tal-meters relatati, imghaxijiet, spejjeż amministrattivi, *connection* u *disconnection fees* u/jew kull hlas ieħor anċillari rigwardanti l-kont bin-numru 101000005510. Dan il-kont huwa intestat f'isem ir-rikorrent u l-arloġġi relattivi jinsabu fil-fond Flat 5, Block 7, Triq Enrico Mizzi, Ta' Xbiex.
2. L-Art. 466 tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta jaqra kif ġej:

'466. (1) Meta kap ta' dipartiment tal-gvern jew il-persuna vestita bir-rappreżentanza legali ta' korp magħqud stabbilit bil-liġi jew b'rappreżentanza legali ta' xi kumpanija jew korp ieħor li jkun hekk awtorizzat, bi jew taħt kull liġi, sabiex jiġbor kull ammont dovut lil dipartiment tal-gvern jew lil korp magħqud stabbilit bil-liġi, ikun irid jaġixxi sabiex jingabar lura dejn dovut lil dipartiment tal-gvern jew lil xi uffiċċju amministrattiv tiegħu jew lil korp magħqud stabbilit bil-liġi, dwar kull servizz, provvista, penali, kera, ċens, piżijiet oħra fuq beni, kumpens għall-okkupazzjoni u jew għal dritt ta' xi liċenza jew dritt jew taxxa oħra dovuti, huwa jista' jagħmel dikjarazzjoni tiegħu maħlufa quddiem ir-reġistratur, imħallef jew maġistrat li fiha huwa għandu jiddikjara xi tkun ix-xorta tad-debitu u l-isem tad-debitur u jikkonferma li dak id-debitu jkun dovut:

lżda d-dispożizzjonijiet ta' dan l-artikolu għandhom ukoll japplikaw fir-rigward ta' ammonti dovuti għall-provdiment ta' ilma u elettriku u għall-kiri ta' meters relatati iżda ma għandhomx japplikaw meta qabel ma tingħata n-notifika meħtieġa taħt is-subartikolu (2), il-persuna li mingħandha l-ammont qed jiġi mitlub tkun avżat lir-rikorrent sew permezz ta' att ġudizzjarju jew permezz ta' ittra reġistrata li qiegħda tikkontesta l-metering, il-kalkolu jew l-ammont dovut fir-rigward ta' dak il-provdiment jew il-kiri ta' dak il-meter.

(2) Id-dikjarazzjoni msemmija fis-subartikolu (1) għandha tiġi notifikata lid-debitur permezz ta' att ġudizzjarju u għandu jkollha l-istess effett daqslikieku kienet ġudikat tal-qorti kompetenti, kemm-il darba d-debitur, fi żmien għoxrin jum min-notifika li ssirlu

³ Solitament l-okkju f'rikors ta' din ix-xorta ikun jirrifletti b'mod eżatt l-okkju tal-ittra uffiċjali in kwistjoni, jsir fl-atti tagħha u ssir riferenza għan-numru uffiċjali tal-istess ittra.

ta' dik id-dikjarazzjoni, ma jopponix it-talba billi jipprezenta rikors li fih jitlob li l-qorti tiddikjara t-talba b'hala wahda infondata.'

3. Fir-rigward tal-ittra ufficjali *de quo*, wara diversi tentattivi inutili ta' notifika, inbdiet il-proċedura ta' notifika bil-mezz tal-pubblikazzjoni u affissjoni. Wara li saret l-affissjoni skond il-liġi, ma jidhirx illi sehhiet il-pubblikazzjoni fil-gazzetta lokali u fil-Gazzetta tal-Gvern. Madanakollu bil-prezentata tar-rikors promotur ir-rikorrent effettivament kien qiegħed jagħti ruħu b'notifikat bl-istess ittra u filfatt fil-premessi tiegħu huwa stess jgħid illi kien għadu kemm ġie notifikat. B'hekk it-terminu ta' għoxrin ġurnata għall-kontestazzjoni tat-talbiet tal-kumpanija intimata beda jiskatta eżattament mal-prezentata tar-rikors promotur u sintendi bis-saħħa tal-istess prezentata l-ittra ufficjali bid-dikjarazzjoni maħlufa ma għaddietx in ġudikat. Huwa biss l-eżitu definittiv ta' din il-proċedura illi issa ser jiddetermina jekk jiġrix dan.
4. Fir-rikors tiegħu r-rikorrent prinċipalment jattakka t-talbiet tal-kumpanija intimata għal żewġ raġunijiet:
 1. Il-preskrizzjoni tat-talbiet ai termini tal-Art. 2156(f) – presumibilmment tal-Kap. 16 tal-Liġijiet ta' Malta.
 2. Il-fatt illi skond ir-rikorrent huwa qatt ma ħa forniture ta' dawl jew ta' ilma marbut mal-fond in kwistjoni u għalhekk japplika l-prinċipju *nemo ad impossibilia tenetur*.

Il-preskrizzjoni tal-azzjoni

5. Fit-trattazzjoni finali tiegħu l-abbli avukat difensur tal-kumpanija intimata sostna illi l-Qorti għandha tiċhad l-eċċezzjoni ta' preskrizzjoni stante illi r-rikorrent naqas milli jindika l-artikolu eżatt tal-liġi li skond hu għandu japplika. Huwa minnu illi għalkemm ir-rikorrent għamel riferenza għall-Artikolu 2156(f) madanakollu naqas milli jagħmel riferenza għall-liema liġi kien qed jirreferi. Tabilhaqq skond il-ġurisprudenza ġie konsistentement ritenut illi ma tistax issir referenza ġenerika għall-artikolu tal-preskrizzjoni mingħajr ma jiġi indikat il-paragrafu speċifiku li jkun qed jiġi citat għaliex fil-liġi ċivili, b'kuntrast mal-liġi kriminali, l-Qorti ma tistax '*ex officio*' tagħti effetti għall-preskrizzjoni jekk din ma tiġix speċifikament invokata mill-parti interessata. Dan ifisser li jekk ad eżempju l-eċċipjent jinvoka l-preskrizzjoni taħt l-Artikolu 2156 tal-Kap. 16 tal-Liġijiet ta' Malta, il-Qorti għandha tiċhad din l-eċċezzjoni billi l-artikolu imsemmi għandu diversi kawżali distinti minn xulxin u ma għandhiex tkun il-Qorti illi toqgħod tfittex biex tara x'kellu f'moħħu l-eċċipjent u tikkunsidra liema preskrizzjoni hija applikabbli.

6. Fil-każ *de quo* madanakollu huwa ċar ħafna għal kulhadd illi l-preskrizzjoni sollevata mir-rikorrent hija l-Art. 2156(f) tal-**Kodiċi Ċivili** (Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta) u n-nuqqas tiegħu illi jindika l-isem tal-ligi bl-ebda mod m'għandha twassal awtomatikament għaċ-ċaħda tal-eċċezzjoni darba dan ma sarraf bl-ebda ambigwiżà dwar liema preskrizzjoni qed tiġi eċċepita.
7. Ċio nonostante il-Qorti tqis illi r-rikorrent xorta waħda kkommetta nuqqas ieħor proċedurali fil-kors tal-kawża fir-rigward ta' din l-eċċezzjoni, nuqqas li kif sejjer jintwera huwa fatali għall-posizzjoni ġuridika tiegħu.
8. Kif ġieli intqal mill-Qrati tagħna, hija regola ewlenija li l-prova li l-azzjoni hija preskritta trid issir minn min iqanqal l-eċċezzjoni, u għalkemm il-parti kontra minn tkun tqajmet din l-eċċezzjoni tista' tressaq provi biex tittanta xxejjen dawk tal-parti eċċipjenti billi tmeri li għadda ż-żmien jew billi ġgib 'il quddiem provi li juru li l-preskrizzjoni kienet sospiża jew interrotta, il-piż jaqa' prinċipalment fuq min jallega l-preskrizzjoni.⁴ F'każ ta' dubju, dan imur kontra l-istess parti eċċipjenti. Din ir-regola ewlenija trid tinqara wkoll fid-dawl ta' dak li jipprovdi l-Artikolu 2160 tal-Kapitolu 16⁵.
9. Għal ħafna snin, arma oħra li kien ikollha l-parti li kontra tagħha tkun tqajmet din l-eċċezzjoni kienet dik tal-ġurament deċiżorju li permezz tiegħu dik il-parti setgħet *in extremis* tiddiferixxi l-ġurament lill-eċċipjenti sabiex dan jiġi sfurzat jieħu l-pedana tax-xhieda biex iwieġeb taħt ġurament li m'huwiex debitur jew li ma' jiftakarx jekk il-kreditu pretiż ġiex imħallas. Il-manuvra ma' kienetx mingħajr perikli però peress illi f'każ illi d-debitur kien iwieġeb fin-negattiv, il-parti li kontra tagħha tkun tqajmet il-preskrizzjoni kienet tiflef kull ċans ieħor sabiex iġgib fix-xejn dik l-eċċezzjoni. Dan għaliex bil-fatt biss illi d-debitur jkun wieġeb fin-negattiv (ossia li jew m'huwiex debitur jew li ma' jiftakarx jekk il-ħaġa thallsitx) kien iġib miegħu l-prova konklussiva jew deċiżorja tal-preskrizzjoni u l-kreditur ma' kienx ikun jista' jsaqsi domandi jew iressaq provi oħra.
10. Bl-introduzzjoni baxx baxx u mingħajr dibattitu tal-Att I tal-2017 kif emendat bl-Att VII tal-2017 l-ġurament deċiżorju ħa xorta oħra billi issa taħt l-Art. 2160(1) l-obbligazzjoni taqa' fuq minn jeċċepixxi l-preskrizzjoni taħt l-Art. 2147, 2148, 2149, 2156 jew 2157 tal-Kap. 16 b'dan illi l-eċċipjenti irid **minn jeddu** u biex iżomm ħajja l-istess eċċezzjoni, jiddikjara taħt ġurament illi m'huwiex debitur jew li ma' jiftakarx

⁴ **Stencil Pave (Malta) Limited v. Dr. Maria Deguara et noe**, deċiża fit-30 ta' Ottubru 2003 mill-Qorti Ċivili, Prim'Awla.

⁵ **Anthony Pandolfino v. ARMS Ltd** (Rik. Nru. 878/2015 RGM, deċiż 28 ta' Jannar 2021)

jekk il-kreditu pretiż giex imħallas. Inltre taht l-Art. 2160(2) f'każ li l-eċċipjent ikun eredi ta' persuna li tagħha l-attur jippretendi li kien kreditur jew l-eċċipjent jkollu l-jeddijiet tiegħu ġejjin minn persuna li tagħha huwa eredi, dan jeħtieġu jiddikjara li ma jafx li l-ammont mitlub għandu jingħata:

“2160. (1) Il-preskrizzjonijiet imsemmija fl-artikoli 2147, 2148, 2149, 2156 u 2157, m'għandhomx effett jekk il-partijiet li jeċċepuhom, ma jagħtux ġurament minn jeddhom waqt il-kawża li mhumex debituri, jew li ma jiftakrux jekk il-ħaġa ġietx imħallsa.

(2) Jekk il-ġurament jingħata mill-verrieta tal-persuna li tagħha l-attur jippretendi li kien kreditur, jew minn oħrajn li l-jeddijiet tagħhom ġejjin mingħand dik il-persuna, il-preskrizzjonijiet fuq imsemmija ma jkollhomx effett jekk huma ma jistqarrux li ma jafux li l-ħaġa għandha tingħata.

(3) Fil-proċeduri għall-ġbir ta' debiti li għalihom hemm referenza fil-proviso għall-artikolu 2156, meta parti tagħti ġurament li hija mhijiex debitur, din trid tagħti raġunijiet għaliex qed tqis lilha nnifisha li mhijiex debitur.”

11. Anke wara li ssir din id-dikjarazzjoni bil-ġurament, il-parti li kontra tagħha tkun tqajjmet taht l-eċċezzjoni tkun tista' tressaq provi oħra sabiex tipprova xxejjien il-preskrizzjoni. Fis-sentenza fl-ismijiet: **P&S Limited v. Noel Zammit et** (16/02/2018, Rik Nru 279/2017 TA) ingħad hekk mill-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili:

“Fit-tieni lok, kuntrarjament għal kif kienet is-sitwazzjoni qabel l-emendi, illum, infetaħ bieb li minnu daħlet l-opportunita' għall-Attur biex ikun jista' jagħmel il-kontro-eżami lill-Konvenut, bil-benefiċċji kollha li tista' ġġib magħha l-proċedura tal-kontro-eżami.”

12. Mhux l-istess jista' jingħad għall-eċċipjent jekk jonqos milli jagħmel dak dispost taht l-Art. 2160(1) għaliex f'dak il-każ huwa jitlef id-dritt darba għal dejjem illi jibqa' jeċċepixxi l-preskrizzjoni sollevata minnu.

13. Fis-sentenza fl-ismijiet **“Dr. Stephen Muscat nomine et v. Nicholas Grima et.”** (Rik. Nru. 761/16 GM, deċiża 2 ta' Settembru 2020), il-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili qalet hekk fuq dan is-subartikolu:

“Illi mill-promulgazzjoni tal-Kodiċi Ċivili sal-Att numru I tas-sena 2017, l-Art. 2160 kien joħloq u jirregola l-ġurament deċiżorju, mogħti mill-pretiż kreditur lill-allegat debitur, abbażi ta' domanda uniku u preċiża: jekk huwiex debitur, jew jekk jiftakarx li l-ħaġa ġietx imħallsa. Id-debitur kellu jwieġeb dawn id-domandi skont il-formola, u xejn iżjed. Il-kreditur ma setax jistaqsi domandi oħrajn flimkien jew wara din id-domanda. Jekk id-debitur iwieġeb fin-negattiv, allura l-preskrizzjoni tkun ġiet ippruvata. Effettivament id-debitur ikun ġie ttrasformat f'ġudikant

tiegħu nnifsu. It-tweġiba kienet tkun tassew waħda deċiżorja għax taqta' l-kwistjoni irrispettivament jekk id-debitur ikunx qiegħed jigdeb jew jgħid il-verita jew jekk il-ġudikant jemmnux jew le. Illi permezz tal-Att I tal-2017 (li b'għaġġla kbira reġa' ġie emendat bl-Att VII.2017), il-ġurament ikkontemplat fl-Art. 2160 għadda minn vera u propja metamorfosi, għaliex tbiddlet in-natura tiegħu. Ma baqax jitratta ġurament deċiżorju, li kien isir b'għażla tal-kreditur u a riskju tiegħu minhabba li t-tweġiba kellha effett probatorju assolut u awtomatiku li ma setax jiġi mpunjat. Il-ġurament li l-konvenut mhux debitur issa ma jingħatax mill-pretiż kreditur a xelta tiegħu, imma mill-allegat debitur bilfors u fuq inizjattiva tiegħu stess bħala element kostitutiv tal-eċċezzjoni tal-preskrizzjoni brevi. Il-ġurament ma baqax deċiżiv għaliex id-debitur li jkun ħadu jista' jiġi assoġġettat għall-kontro-eżami: Dak li kien ġurament deċiżorju, illum, mhux bilfors baqa' deċiżorju. Jista' jkun li ġie rez fi prova bħal kull prova oħra in sostenn jew in kontradittorju tal-pretenzjoni fil-kawża.

Illi filwaqt li fl-Art. 2160 originali, l-istqarrija tal-konvenut riedet issir meta jiġi deferit lilha l-ġurament (u dan bilfors kellu jkun hekk) fl-Art. 2160 kif issa emendat, il-ġurament li mhuwiex debitur jista' jittiehed f'kull waqt tal-kawża"

14. Kif ingħad, ir-rikorrent f' din il-kawża eċċepixxa il-preskrizzjoni taht l-Art. 2156(f) tal-Kap. 16 li jipprovdi kif ġej:

"2156. L-azzjonijiet hawn taht imsemmija jaqgħu bi preskrizzjoni bl-egħluq ta' ħames snin:

...

(f) l-azzjonijiet għall-ħlas ta' kull kreditu ieħor li ġej minn operazzjonijiet kummerċjali jew minn ħwejjeġ oħra, meta l-kreditu ma jkunx jaqa', skont din il-liġi jew liġijiet oħra, taht preskrizzjoni aqsar, jew ma jkunx jirriżulta minn att pubbliku'

15. Qabel ma' l-Qorti tidhol fil-mertu ta' jekk din il-preskrizzjoni qasira għandhiex tapplika għat-talbiet tal-kumpanija intimata fl-ittra ufficjali surreferita, trid ta' bilfors tinvesti ruhha fil-materja kruċjali tal-ġurament kontemplat taht l-Art. 2160, li kif ingħad huwa meħtieġ sabiex il-preskrizzjoni qasira sollevata tinzamm ħajja.
16. F'dan il-każ, ir-rikorrent bħala l-eċċipjent tal-preskrizzjoni kellu għalhekk qabel xejn ai termini tal-Art. 2160(1) u (2) tal-Kap. 16 jiddikjara taht ġurament illi huwa m'huwiex debitur tal-kumpanija intimata **jew** illi huwa ma' jiftakarx jekk l-ammont mitlub kienx tħallas.

17. Fl-affidavit maħluf tiegħu⁶ ir-rikorrent **Stacy Chircop** stqarr illi fl-2007 huwa daħal il-ħabs sabiex jiskonta piena karċerarja ta' ħames snin, li waqt li kien hemm is-sidien qabdu u faqgħu l-bieb u żgumbrawh, li meta ħareġ mill-ħabs fetaħ kawża kontribom sabiex jipprova jieħu l-post lura iżda huwa tilef din il-kawża u b'hekk *s-sidien baqgħu mis-sena 2008 sal-lum fil-pussess tal-post u ma nafx x'sar minnu*. Ir-rikorrent imbagħad ikompli l-affidavit bil-kliem: **"Jien għalhekk m'għandi nagħti assolutament xejn mill-2008 sal-lum."**
18. Huwa ċar illi dawn il-kliem ma' jinkwadrawx ruħom fil-formula ritwalment u indispensabbilment rikjesta taħt l-Art. 2160(1) tal-Kap. 16 tal-Liġijiet ta' Malta. Il-formula tal-ġurament taħt l-Art. 2160(1) hija waħda sagramentali u kull devjazzjoni minnha tista' twassal sabiex iġġib fix-xejn il-preskrizzjoni qasira li tkun għet invokata. Huwa minnu illi mill-kliem użat wieħed jista' jassumi illi r-rikorrent qed jgħid li m'għandu jagħti xejn lill-kumpanija intimata. Madanakollu fejn jidhul dan il-ġurament l-assunzjonijiet m'humieq posthom u r-rikorrent kellu ċar u tond jgħid illi huwa m'huwix debitor tal-intimata u jiegaf hemm mingħajr ħafna elaborazzjoni żejda. Li jgħid illi m'għandu jagħti assolutament xejn mill-2008 sal-lum għaliex ma kienx jgħix fil-post, għalkemm minnu nnifsu jista' jkun indikattiv, m'huwix preċiż biżżejjed sabiex jissodisfa r-rekwiżiti speċifiċi tal-Art. 2160(1) **partikularment meta jiġi meqjus illi l-ammont mitlub mill-intimata in parte jmur lura sad-29 ta' Mejju 2007.**
19. Fiċ-ċirkustanzi l-Qorti għalhekk ma tistax ħlief tqis illi bin-nuqqas tiegħu illi jagħmel dak rikjest minnu taħt l-artikolu msemmi, ir-rikorrent irrinunzja b'mod definittiv għall-eċċezzjoni sollevata taħt l-Art. 2156(f) tal-Kap. 16 stante illi din issa m'għadhiex effettiva.
- L-allegazzjoni tar-rikorrent illi m'għandu jagħti xejn għaliex qatt ma ħa forniture ta' dawl jew ta' ilma marbut mal-fond in kwistjoni**
20. Fil-mertu, l-eċċezzjoni tar-rikorrent hija dik illi r-rikorrent qatt ma ħa forniture ta' dawl jew ta' ilma marbut mal-fond in kwistjoni u għalhekk għandu japplika l-prinċipju *nemo ad impossibilia tenetur*.
21. Kif diġà ngħad fl-affidavit tiegħu r-rikorrent sostna illi fl-2007 huwa daħal il-ħabs sabiex jiskonta piena karċerarja ta' ħames snin, li waqt li kien hemm is-sidien qabdu u faqgħu l-bieb u żgumbrawh, li meta ħareġ mill-ħabs fetaħ kawża kontribom sabiex jipprova jieħu l-post lura iżda huwa tilef din il-kawża u b'hekk *s-sidien baqgħu mis-sena 2008 sal-lum fil-pussess tal-post u ma nafx x'sar minnu*. In sostenn tal-

⁶ Fol 31-32

allegazzjoni tiegħu huwa esebixxa kopja ta' sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Appell fl-ismijiet: **Stacy Chircop v. Maria Spiteri** (Rik 360/2010 deċiż 11/07/2016) u ressaq ukoll in eżami lir-rappreżentant tal-Awtorita' tad-Djar **Dr. Bryony Balzia Bartolo** u lill-Ispettur tal-Habs **Helenio Galea**. Mill-assjem ta' dawn il-provi miġjuba jirriżulta ppruvat fost affarijiet oħra illi:

1. Il-post in kwistjoni ġie *requisitioned* mill-Awtorita' tad-Djar fl-20 ta' April 1976 u ġie allokat lir-rikorrent fil-21 ta' Frar 2005.
 2. Wara li daħal fil-Facilita Korrettiva ta' Kordin ir-rikorrent ma baqax iħallas il-kirja lill-Awtorita' tad-Djar u għalhekk peress illi din dehrilha illi l-fond safa abbandunat u li kien qed jiġi abbużat minn terzi persuni, harġet ordni ta' *derequisition* b'effett mit-12 ta' Ġunju 2009. Fi kliem ir-rappreżentanta tal-Awtorita' huma ma jkollhom l-ebda informazzjoni dwar minn effettivament ikun daħal fil-fond li jkun ġie *derequisitioned*.
 3. Bħala stat ta' fatt, mid-data ta' meta ġie allokat lilu l-fond ir-rikorrent kien il-habs bejn l-10 ta' Marzu 2006 sat-3 ta' April 2006, mit-22 ta' Awwissu 2007 sas-6 ta' Ottubru 2010 u mill-24 ta' Jannar 2013 sas-6 ta' April 2016.
22. Mill-prospetti u kontijiet esebiti minn **Rueben Bonnici**, rappreżentant tal-Awtorita' intimata, fis-seduta tat-8 ta' Frar 2021⁷, fis-seduta tal-5 ta' Diċembru 2022⁸ u fis-seduta tat-8 ta' Frar 2023, jirriżulta illi l-ammont dovut almenu sal-5 ta' Diċembru 2022 kien dak ta' **€ 4,609.41** u li dan imur lura sad-29 ta' Mejju 2007. Inoltre il-maġġoranza assoluta ta' dan l-ammont jirrappreżenta l-kirjiet tal-*meters* relattivi stante illi bħala konsum bejn l-11 ta' Settembru 2009 u t-18 ta' Novembru 2022 kien hemm biss 7 units ta' ilma u 1 unit ta' dawl.
23. L-istess rappreżentant fil-5 ta' Diċembru 2022 esebixxa estratt mir-Registru Elettorali illi juri illi sa' dakinhar ir-rikorrent kien għadu registrat li jgħix fil-fond in kwistjoni.⁹ Inoltre' fl-istess seduta stqarr illi fuq dan il-kont **la qatt kienet ġiet sottomessa formola ta' trasferiment u lanqas ma ġiet sottomessa formola ta' removal tal-meters.**¹⁰

⁷ Fol 22-24

⁸ Fol 77

⁹ Fol 79

¹⁰ Fol 76B

24. F'dan ir-rigward jingħad illi għal dak li għandu x'jaqsam il-provvista tal-elettriku (inkluż il-kirja tal-*meter* tad-dawl) il-Legislazzjoni Sussidjarja 545.01 (Ir-Regolamenti fuq il-Provvista tal-Elettriku) ttipprovdi *inter alia* s-segwenti:

'53. Għat-tqegħid mill-ġdid jew tneħħija ta' meter jithallas l-ammont ta' €55, meta dan il-meter ikun tneħħa jew tqiegħed mill-ġdid fuq talba tas-sid ta' lok jew tal-konsumatur li jitlob li jerġa'jtqiegħed jew li jitneħħa

72. Ebda konsumatur ma jehles mill-obbligu tal-ħlasijiet tal-ħlas tal-meter jew tal-konsum f'lok imghammar minnu kemm-il darba u sakemm ma jagħtix avviz bil-miktub liċ-Chairman fejn ifissirlu li ma bi ħsiebux jibqa' juża l-kurrent elettriku minn dik id-data li tingħata minnu, u kemm-il darba u sakemm ma jkunx ħallas kull somma ta' flus li l-konsumatur ikollu jagħti taħt dawn ir-regolamenti: Iżda l-operatur tas-sistema ta' distribuzzjoni jista', mid-data stabbilita f'dak l-avviz, iwaqqaf il-provvista tal-elettriku u jneħħi l-meter.

25. Għal dak li għandu x'jaqsam il-provvista tal-ilma (inkluż il-kirja tal-*meter*) il-Legislazzjoni Sussidjarja 545.03 (Ir-Regolamenti dwar il-Fornitura tal-Ilma) ttipprovdi *inter alia* s-segwenti:

'35. Il-konsumatur ikollu jhallas dritt ta' disgħa u sittin euro u tmienja u tmenin ċenteżmu (€69.88) ... sabiex jitneħħa arloġġ jew sabiex arloġġ jerġa' jitqiegħed.

36.(1) Konsumatur ma jkunx meħlus mir-responsabbiltà għall-ħlas tas-servizz u tar-rati tal-konsum tal-ilma mistħoqqa kemm-il darba u sakemm huwa ma jgħarrafx bil-miktub lill-Korporazzjoni bil-ħsieb tiegħu li ma jibqax jinqeda bis-servizz tal-ilma minn dak il-jum 'il quddiem li huwa jsemmi u sakemm ma jkunx ħallas il-flus kollha li jkollu jagħti skond dawn ir-regolamenti.'

26. Mill-provi rriżulta illi la qatt sar xi trasferiment tal-kont lil terzi u lanqas qatt ma saret xi talba għat-tneħħija tal-*meters*. Huwa minnu illi sabiex isir trasferiment lil terzi (*change of consumer*) ikun hemm il-ħtieġa tal-firma tas-sid il-ġdid tal-kont, xi haġa li fiċ-ċirkustanzi setgħet verament ma kienetx possibbli li tiġi akkwistata mir-rikorrent. Madanakollu xejn ma waqqaf jew seta' jwaqqaf lir-rikorrent milli japplika għat-tneħħija tal-*meters* fiż-żmien li seta' jagħmel dan sabiex wara li jhallas id-dejn dovut sa' dak inhar jneħħi r-responsabbiltà minn fuqu minn dak il-punt 'l quddiem. Jekk xejn ir-rikorrent imbagħad seta' idur għand min verament kien qed jikkupa l-fond, dejjem jekk kien hemm, għar-risarciment tad-danni. In-nuqqas tar-rikorrent milli jagħmel dak mitlub mill-liġi ifisser illi huwa baqa' responsabbli għall-ispejjeż tal-konsum (li fil-verità huma minimi) u tal-kirja tal-*meters* għal matul il-perjodu kollu li baqa' registrat bħala sid il-post mal-intimata.

Deċiżjoni

27. Għal dawn ir-raġunijiet il-Qorti:

1. **tiċhad l-eċċezzjoni ta' preskrizzjoni sollevata mir-rikorrent fir-rikors promotur,**
2. **tiċhad l-eċċezzjonijiet l-oħra mressqa mir-rikorrent,**

biex b'hekk id-dikjarazzjoni ġuramentata li giet notifikata lir-rikorrent mill-kumpanija intimata proprio et nomine permezz tal-ittra ufficjali 3300/2018 għandha minn issa jkollha l-istess effett daqs li kieku għaddiet in ġudikat minn Qorti.

L-ispejjeż ta' din il-proċedura għandhom jithallsu mir-rikorrent.

V.G. Axiak

Maġistrat

Y.M. Pace

Dep. Registratur